

Reglement burgerlijke stand

Zaaknummer: 1678536

Gelezen het voorstel van Gegevensmanagement en Belastingen
Reglement burgerlijke stand

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hoorn besluit:

- Gelet op het bepaalde in artikel 16, Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek en de artikelen 1 tot en met 4 van het Besluit burgerlijke stand 1994, vast te stellen:

Het reglement met bepalingen ten aanzien van de ambtenaren van de burgerlijke stand, de buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand, de huwelijksvoltrekkingen, locaties en de openstelling.

Begripsbepalingen

Het reglement verstaat onder:

- a. de wet: Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek;
- b. het besluit: Besluit burgerlijke stand 1994;
- c. ambtenaar van de burgerlijke stand: een ambtenaar in dienst van de gemeente of van een andere gemeente als zodanig benoemd door burgemeester en wethouders;
- d. buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand (babs): een ambtenaar in dienst van de gemeente of van een andere gemeente, of een persoon die geen ambtenaar in gemeentelijke dienst is, als zodanig benoemd door burgemeester en wethouders;
- e. gemeentehuis: ieder huis dat bij besluit door het bevoegd orgaan als zodanig (éénmalig) is aangewezen.
- f. rechtspositieregeling: rechtspositieregeling voor de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente Hoorn'.
- g. wet rechten burgerlijke stand: wet van 23 april 1879.
- h. waar huwelijk, bruidspaar of huwelijksvoltrekking wordt genoemd kan ook worden verstaan geregistreerd partnerschap, geregistreerde partners en registratie of omzetting van een partnerschap.

Artikel 1 (Buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand

Er zijn in de gemeente Hoorn:

1. Ambtenaren van de burgerlijke stand, die belast zijn met de werkzaamheden op het gebied van de burgerlijke stand.
2. Buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand, uitsluitend belast met de voltrekking van kosteloze huwelijken of huwelijken zonder toespraak.
3. Buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand, aangesteld volgens de rechtspositieregeling en belast met het voltrekken van huwelijken met toespraak.
4. Buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand, die op verzoek van een bruidspaar eenmalig een huwelijk voltrekken.

Artikel 2 Benoeming

1. De ambtenaar van de burgerlijke stand wordt benoemd voor dezelfde periode dat de ambtenaar in dienst is van de gemeente Hoorn. Zelfs wanneer in het benoemingsbesluit aan de benoeming geen termijn of andere beperking verbonden is, vervalt de benoeming als ambtenaar van de burgerlijke stand van rechtswege op de dag dat aan betrokkene ontslag is verleend.
2. De buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand als bedoeld in artikel 1, 2e en 3e lid wordt benoemd voor de periode dat de betrokken ambtenaar in dienst is van de gemeente Hoorn.
3. De buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand als bedoeld in artikel 1 lid 4 wordt benoemd als babs voor één dag.

Artikel 3 Benoeming van college- en raadsleden

De burgemeester, wethouders en leden van de raad kunnen op eigen verzoek worden benoemd en beëdigd tot babs voor één dag.

Artikel 4 Vergoeding

1. De ambtenaar van de burgerlijke stand zoals bedoeld in artikel 1, lid 1, ontvangt geen vergoeding voor devoltrekking van een huwelijk en de registratie of omzetting van een partnerschap.
2. De buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand zoals bedoeld in artikel 1 lid 2, ontvangt geen vergoeding voor het voltrekken van een huwelijk en de registratie of omzetting van een partnerschap.
3. De buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand zoals bedoeld in artikel 1 lid 3, ontvangt een vergoeding volgens de rechtspositieregeling.
4. De buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand zoals bedoeld in artikel 1, lid 4, ontvangt geen vergoeding en valt niet onder de rechtspositieregeling.

Artikel 5 omzetting van een partnerschapsregistratie in een huwelijk

Omzetting van een partnerschapsregistratie in een huwelijk is mogelijk op twee manieren:

1. Omzetting zonder ceremonie, de ceremonie is beperkt tot het tekenen van de akte van omzetting. Er zijn geen getuigen nodig.
2. Omzetting met ceremonie, hiervoor kan een huwelijksceremonie naar keuze gereserveerd worden. Er hoeft geen melding van voorgenomen huwelijk gedaan te worden en er zijn geen getuigen nodig.

Artikel 6 Leiding van de dienst

De teammanagers van team Dienstverlening zijn belast met de leiding van het bureau van de Burgerlijke stand. Zij kunnen anderen met de uitvoering hiervan belasten.

Artikel 7 Openstelling

1. De burgerlijke stand is voor het publiek geopend op de dagen en tijden waarop de balie in het gemeentehuis voor publiek is geopend. Er wordt op afspraak gewerkt.
2. Huwelijksvoltrekkingen in het gemeentehuis zijn mogelijk op maandag tot en met vrijdag van 09.00 tot 17.00 uur.
3. Volgens artikel 4 van de wet rechten burgerlijke stand wordt op dinsdagen om 9.00 en 9.15 uur de mogelijkheid geboden tot kosteloze huwelijksvoltrekking of registratie van een partnerschap. Reserveren van een kosteloze voltrekking is mogelijk mits er ruimte is in de agenda.
4. Huwelijksvoltrekkingen in een huis der gemeente, buiten het gemeentehuis zijn mogelijk op maandag tot en met zondag;
5. De burgerlijke stand is met uitzondering van lid 2 geheel of gedeeltelijk gesloten op algemeen erkende of daarmee gelijk gestelde feestdagen in de zin van artikel 3 van de Algemene Termijnenwet of andere door burgemeester en wethouders aangewezen dagen. Op lappendag is de burgerlijke stand als bedoeld in lid 1 en 2 gesloten.
6. De burgerlijke stand kan op zaterdag, zondag en andere dagen dat het regulier gesloten is, voor het publiek beperkt geopend zijn op door het college te bepalen uren.
7. De burgerlijke stand kan in bijzondere omstandigheden worden geopend op zaterdag, zondag of andere dagen dat het gemeentehuis regulier gesloten is. Dit kan uitsluitend op verzoek van een belanghebbende, als deze aantoonde dat met de te verrichten werkzaamheden niet kan worden gewacht tot de eerstvolgende dag waarop de burgerlijke stand zal zijn geopend. Onmiddellijk nadat deze werkzaamheden zijn verricht, wordt de burgerlijke stand weer gesloten.
8. In bijzondere gevallen kunnen burgemeester en wethouders besluiten tot afwijking van de in vorige leden bepaalde openingstijden.

Artikel 8 kosteloze huwelijken

1. Op grond van artikel 4 van de wet rechten burgerlijke stand zijn twee tijden aangewezen voor kosteloze huwelijksvoltrekkingen: op dinsdagochtend 9.00 en 9.15 uur.
2. Het maximum aantal aanwezigen is zes, het (bruids)paar en maximaal vier getuigen.
3. Het is niet mogelijk voor een kosteloos huwelijk een babs voor één dag te laten benoemen.

4. De ceremonies beperken zich tot de wettelijke formaliteiten. Er wordt geen toespraak gehouden.

Artikel 9 Huwelijk zonder toespraak

Het huwelijk zonder toespraak is een huwelijk waarbij de volgende bepalingen gelden:

1. Er kunnen maximaal 25 gasten aanwezig zijn.
2. Het is niet mogelijk voor een huwelijk zonder toespraak een babs voor één dag te laten benoemen.
3. De ceremonies beperken zich tot de wettelijke formaliteiten. Er wordt geen toespraak gehouden.

Artikel 10 Locaties

1. De ambtenaar van de burgerlijke stand verricht de wettelijke taken in het gemeentehuis. Als daarvoor belangrijke redenen zijn, mag de ambtenaar van de burgerlijke stand de werkzaamheden ook op een andere plaats binnen de gemeente uitvoeren.
2. Huwelijken kunnen worden voltrokken op aangewezen vaste locaties of op eenmalig aan te wijzen locaties mits zij voldoen aan de "beleidsregels voor het aanwijzen van huwelijkslocaties", in werking getreden op 4 oktober 2018.
3. Kosteloze huwelijken worden gesloten in een passende (vergader)ruimte in het gemeentehuis.
4. Huwelijken zonder toespraak worden gesloten in de Bontekoezaal in het gemeentehuis.

Artikel 11 Legeskosten

Voor burgerlijke stand diensten waar leges voor verschuldigd is, zoals het voltrekken van een huwelijk, afgeven van afschriften en trouwboekjes worden legeskosten in rekening gebracht volgens de Wet rechten burgerlijke stand of de legesverordening van de gemeente Hoorn.

Artikel 12 Slotbepalingen

1. Het reglement kan worden aangehaald als: 'Reglement burgerlijke stand'.
2. Het reglement treedt in werking op de eerste dag ná die waarop zij bekend is gemaakt.
3. Het reglement van 4 maart 2016 wordt tegelijkertijd ingetrokken.

Aldus vastgesteld in de vergadering d.d. 30 april 2019

College van burgemeester en wethouders,

De secretaris,

de burgemeester,

Toelichting

Artikel 1 (Buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand

In artikel 2 wordt het onderscheid tussen de ambtenaar van de burgerlijke stand en de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand expliciet gemaakt (artikel 16, Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek).

Voor de ambtenaar van de burgerlijke stand gelden de volgende bepalingen:

- a. de ambtenaar moet in dienst zijn van de gemeente of van een andere gemeente;
- b. de ambtenaar is belast met het opnemen in onder hem berustende registers van de burgerlijke stand van akten en daaraan toe te voegen latere vermeldingen, evenals al datgene wat de instandhouding van de registers en de zorg voor de toegankelijkheid van de daarin neergelegde gegevens betreft (artikel 16d, eerste lid, Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek).
- c. De Wet bepaald dat er minimaal twee ambtenaren van de burgerlijke stand benoemd moeten zijn. Daarnaast kunnen er één of meer buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand zijn.

Voor de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand gelden de volgende bepalingen:

- a. de buitengewoon ambtenaar kan in dienst zijn van de gemeente of van een andere gemeente;

- b. de buitengewoon ambtenaar kan een persoon zijn niet in dienst van de gemeente of van een andere gemeente;
- c. de buitengewoon ambtenaar kan uitsluitend worden belast met de huwelijksvoltrekking (artikelen 59, 60, 63, 64, 65 en 67 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek).

De werkzaamheden van worden in het gemeentehuis of een daartoe door het college van burgemeester en wethouders aangewezen locatie verricht. Als daarvoor belangrijke redenen bestaan, mag de (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand zijn werkzaamheden ook elders binnen de gemeente uitvoeren (artikel 1 Besluit burgerlijke stand 1994 en artikel 64, Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek).

Artikel 2 Benoeming

In dit artikel is vastgelegd voor welke periode een (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand kan worden benoemd (artikel 16, Boek 1, Burgerlijk Wetboek).

- In lid 1 wordt bepaald dat een ambtenaar van de burgerlijke stand voor een bepaalde periode wordt benoemd. Deze periode mag maximaal de periode zijn dat de ambtenaar in dienst is van de gemeente of van een andere gemeente. Daarnaast is het mogelijk om een andere maximale benoemingsperiode op te nemen, bijvoorbeeld de tijd dat de ambtenaar werkzaam is bij een bepaald team of een tijdsperiode. De periodes worden in het benoemingsbesluit van burgemeester en wethouders bepaald.
- In lid 2 wordt bepaald dat de benoeming geldt zolang de babs in dienst is van de gemeente Hoorn.
- In lid 3 wordt bepaald dat de babs voor één dag alleen voor het voltrekken van een specifiek huwelijk wordt benoemd.

Artikel 3 Benoeming van college- en raadsleden

Van oudsher was het gebruikelijk dat de burgemeester, wethouders en raadsleden werden benoemd tot babs. Deze babs voltrekt alleen huwelijken op verzoek. Het is niet meer nodig om hen te benoemen voor de hele ambtsperiode, omdat het mogelijk is om een babs voor één dag te benoemen. De burgemeester, wethouders en raadsleden die voor de inwerkingtreding van dit reglement benoemd zijn tot babs, blijven benoemd. Deze benoeming is gekoppeld aan de periode dat zij deel uit maken van het bestuur. Zodra zij hier geen deel meer van uitmaken, vervalt van rechtswege de benoeming tot babs.

Artikel 4 Vergoeding

In dit artikel wordt uitgelegd in welke gevallen de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand een vergoeding krijgt.

- Het sluiten van een huwelijk hoort bij de taken van een ambtenaar van de burgerlijke stand en wordt daarom niet apart beloond. Ook raadsleden en collegeleden ontvangen geen aparte vergoeding.
- De babs die door het college is aangesteld en benoemd om huwelijken met toespraak te voltrekken ontvangt een vergoeding conform de rechtpositieregeling.
- Het is mogelijk dat een ambtenaar naast de eigen werkzaamheden ook structureel optreedt als babs bij de huwelijken met toespraak, die meestal buiten het gemeentehuis worden gesloten. In die gevallen ontvangt hij/zij een vergoeding volgens de rechtpositieregeling. De taken als babs, zoals het bezoeken van het bruidspaar en het maken van een toespraak staan namelijk los van de dagelijkse werkzaamheden.
- Daarnaast zijn er ambtenaren, niet werkzaam bij team dienstverlening front- of backoffice bereid gevonden om kosteloze huwelijken of huwelijken zonder toespraak te voltrekken. Zij ontvangen geen aparte vergoeding, omdat het korte ceremonies betreffen die tussen de normale werkzaamheden door gedaan worden.
- Tenslotte zijn er babsen die op verzoek van een bruidspaar voor één dag worden benoemd. Zij ontvangen geen vergoeding en vallen niet onder de rechtpositieregeling.

Artikel 5 omzetting van een partnerschapsregistratie in een huwelijk

Het omzetten van een partnerschapsregistratie in een huwelijk is feitelijk een administratieve handeling. Er zijn geen getuigen nodig. Omdat er in veel gevallen behoefte is aan een ceremonie vergelijkbaar met een huwelijksvoltrekking, worden hierbij dezelfde mogelijkheden geboden als bij huwelijk en geregistreerd partnerschap.

Artikel 6 Leiding van de dienst

In dit artikel wordt bepaald wie belast is met de leiding van het bureau burgerlijke stand (artikel 2 Besluit burgerlijke stand 1994).

Artikel 7 Openstelling

In dit artikel wordt bepaald wanneer de balie voor de burgerlijke stand is geopend (artikel 16c, Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek). Daarnaast worden de reguliere openingstijden bepaald en de openingstijden voor de zaterdag, de zondag, de algemeen erkende feestdagen en de overige door het college aangewezen dagen waarop de gemeentelijke diensten niet of gedeeltelijk zijn geopend.

Artikel 8 Kosteloze huwelijken

Volgens de wet rechten burgerlijke stand is elke gemeente verplicht een of meer tijdstippen aan te wijzen waarop kosteloos een huwelijk kan worden voltrokken. Dit is afhankelijk van de grootte van de gemeente. In de gemeente Hoorn zijn daarvoor twee tijdstippen aangewezen: op dinsdagen om 9.00 en 9.15 uur. Kosteloze huwelijken zijn alleen mogelijk als er ruimte is in de agenda. Naast het bruidspaar mogen alleen de getuigen bij de voltrekking aanwezig zijn. De ceremonie is beperkt tot alleen de wettelijke formaliteiten zoals het geven van het 'ja-woord' en het tekenen van de akte.

Artikel 9 Huwelijken zonder toespraak

Vanwege de grote vraag naar kosteloze huwelijken is het huwelijk zonder toespraak als alternatief ingevoerd. Net als bij het kosteloze huwelijk is er sprake van een korte ceremonie zonder toespraak. Voor deze huwelijken wordt een bescheiden bedrag betaald, waar tegenover staat dat er meer personen aanwezig kunnen zijn in een grotere ruimte. Ook kunnen deze voltrekkingen op meer tijdstippen plaatsvinden.

Artikel 10 Locaties

Artikel 1:63 BW bepaald dat een huwelijk in het openbaar in het gemeentehuis moet worden gesloten. Het begrip gemeentehuis wordt in de gemeente Hoorn ruim uitgelegd, daarom is het hele grondgebied als mogelijke huwelijkslocatie aangewezen. Dit kan een gebouw zijn maar het mag ook in de open ruimte. Daardoor is er in de gemeente Hoorn een breed aanbod van trouwlocaties. Men kan trouwen op aangewezen vaste locaties (waaronder drie boten) en men kan eenmalig een locatie aan laten wijzen. De locatie moet voldoen aan de voorwaarden zoals vastgesteld in de beleidsregels voor het aanwijzen van huwelijkslocaties.

Kosteloze huwelijken worden gesloten in een spreekkamer in het gemeentehuis. Huwelijken zonder toespraak worden gesloten in de Bontekoezaal in het gemeentehuis.

Artikel 11 Leges

Sommige burgerlijke stand werkzaamheden zijn kosteloos, zoals het opmaken van akten (met uitzondering van de akte van omzetting van een huwelijk in een geregistreerd partnerschap). Voor het voltrekken van een huwelijk, met uitzondering van een kosteloos huwelijk, worden legeskosten in rekening gebracht. Ook voor het annuleren van een huwelijk of het wijzigen van een trouwdatum, trouwlocatie of tijdstip worden legeskosten betaald. Sommige tarieven zijn gebaseerd op de wet rechten burgerlijke stand, bijvoorbeeld een afschrift van een akte van de burgerlijke stand, overige tarieven zijn kostendekkend.

Artikel 12 Slotbepalingen

In dit artikel wordt bepaald onder welke naam het reglement wordt aangehaald en wanneer het in werking treedt.